Byggettan

TIDNING FÖR MEDLEMMAR I BYGGETTAN, ÅRGÅNG 42, NR 2, APRIL 2010

Mikael gillar stora kranar

sidan 6

Avtalsrörelsen

sidan 4

Byggettan
BYGGNADS

Stor skillnad på rut och rot

I skrivandets stund har slutförhandlingarna mellan Byggnads och Sveriges byggindustrier inte påbörjats, men när tidningen når dig hoppas jag att du redan fått positiva besked som du känner dig tillfreds med.

De stora frågorna som återstår, när jag skriver detta, handlar naturligtvis om påslag på lön, men också avtalsperiodens längd samt den kanske mest infekterade frågan - nämligen förhållandet till bemanningsföretagen.

Arbetsgivarnas missbruk och kringgåendet av LAS kommer få konsekvenser på sikt, om vi inte löser frågan snarast. Man kan inte, och kommer inte få, acceptans för att låta byggnadsarbetare som ägnat stor del av sitt liv med att sätta företaget man är anställd på främst, få se sitt arbete ersättas med personal från bemanningsföretag.

Runt om på våra arbetsplatser stiger ilskan över att arbetskamrater som blivit uppsagda under lågkonjunktur, berövas rätten att återfå sina jobb när företagen åter börjar nyanställa. Att man dessutom tvingas leva på en a-kassa som snart inte är värd namnet, och man sedan förvägras rätten att komma tillbaka när tiderna förbättrats, är helt oacceptabelt.

Här måste arbetsmarknadens parter göra sitt, annars tror jag lagstiftning står för dörren och det blir ingen bra lösning.

Centerpartiet, med Maud Olofsson i spetsen, fortsätter att ihärdigt försvara att man lägger stora skattepengar på ett bidrag riktat till de allra rikaste. I stället för att lyssna på den stora majoritet av svenska folket som enligt en färsk undersökning hellre vill satsa pengar på fler anställda inom vård, skola och omsorg, än på avdrag för hushållsnära tjänster.

För rut-avdraget, avdraget för hushållsnära tjänster, används mest av de rika. Något annat mönster syns och finns inte, hur man än vrider och vänder på statistiken. De med högst inkomst, alltså de som tjänar över en miljon kronor om året, är de flitigaste användarna. Låginkomsttagare subventionerar alltså de rikas städhjälp, det vill säga; det är de med låga inkomster som således får betala kalaset.

Endast 0,06 procent av låginkomsthushållen köper hushållsnära tjänster och bland medelinkomsttagarna köper 1 procent hushållsnära tjänster. Majoriteten av avdragen som beviljats kommer från den fjärdedelen av hushållen med högst inkomst. Ensamstående föräldrar har pekats ut som nya köpare av tjänsterna, men av de 81 000 hushåll som beviljades avdrag var endast 107 av dem ensamstående föräldrar med låg inkomst.

För att detta inte ska missförstås vill jag vara tydlig med att jag inte har några synpunkter på om någon vill köpa städhjälp. Men då ska man själv betala vad det kostar och anse att städarens arbete är värt att betala fullt pris för.

Felet blir att regeringen går in och skapar en skattefinansierad marknad genom ett permanent bidrag, jämfört med rotavdraget som är ett tillfälligt avdrag.

Lena Andersson har i en krönika i Dagens Nyheter en bra beskrivning på varför det är så stor skillnad på rut och rot. Att det händer något med en när man kommer in en annans hem, att man blir mer utsatt. En hantverkare är däremot där tillfälligt och utför en tjänst som de som bor där inte själva kan utföra. ”Jobbet är sedan gjort tills något annat går sönder, behöver byggas ut eller renoveras. Det skiljer sig tydligt från att nästa vecka plocka upp samma strumpa från golvet som låg där förra veckan.”

Men dagens rot-system har också sina brister, man kan faktiskt säga att det är diskriminerande. Det gäller nämligen inte för bostadsrättsföreningar och för dem som bor i hyresrätt. Våra bostadsområden i miljonprogrammen, ca 1,5 miljoner lägenheter, står bara och väntar på att upprustas.

Men det är ju inte bara husen i sig som påverkar boendemiljön. Att göra torg och parker attraktiva kan höja hela bostadsområden och göra skillnaden på att anses som ett nedgånget område till att vara ett bostadsområde där människor trivs och mår bra tillsammans.

Överhuvudtaget skulle hela hyresmarknaden må bra av ett ansiktslyft. Ny forskning visar att energibesparingen i den svenska bostadssektorn – 20 procent till år 2020 i enlighet med EU:s krav – aldrig kan uppnås om inte de områden som byggdes under miljonprogrammets dagar renoveras klimatsmart.

Jag anser att man måste göra om reglerna för rot-programmet. Det skulle inte bara likställa olika boendeformer i statens ögon, det skulle också skapa en massa jobb. Och, inte minst, det skulle bidra effektivt till Sveriges åtagande på energisparområdet.

Var med och visa att du bryr dig - vi ses i Humlegården på första maj klockan 13.00!

Ordförande Byggettan

Innehåll Byggettans tidning nr 2

	Sidan
Johan kommenterar	2
Avtalsrörelsen	4
Representantskapet	5
Kranförare lyfter tusentals ton	6
Sigtuna bygger hyresrätter	8
Tyst minut för byggnadsarbetare	9
Långpendlare inga latmaskar	10
Fack och företag utbildar	12
Försäkringar informerar	13
Val 2010 i diktens form	13
Lönetoppen	13
Manifestation	14
Inkomstförsäkringen avvecklas	15
Studier	15
Konkurser	15
Fira första maj med Byggettan	16

Månadens Mäki

Illustration: Kjell Nilsson Mäki

Byggettan nr 2, 2010

Tidning för medlemmar i Byggettan, Svenska Byggnadsarbetareförbundet avdelning 1

Ansvarig utgivare *Johan Lindholm, ordförande*
tel 08-734 65 40, 070-306 65 40
e-post johan.lindholm@byggnads.se

Redaktör och layout *Inger Fagerberg,*
tel 070-306 65 77, e-post inger.fagerberg@byggnads.se

Text och foto *Medialaget i Stockholm AB*

Redaktionskommitté *Inger Fagerberg, Lars Holmström, Roger Johansson, Johan Lindholm, Leif Nyberg, Jonte Söderström*

Byggettan trycks hos *Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB Borås*

Byggettan
besöksadress Skytteholmsvägen 2
postadress Box 1288
171 25 Solna
tel 08-734 65 00
fax 08-734 66 60

Byggettans växel 08-734 65 00
har öppet *mån–tors 8.00–12.00 och 13.00–16.30, fre 8.00–12.00*
Jourtelefon 08-734 65 35
har öppet mån–fre 8.00-12.00, 12.45-15.00

Byggnads a-kassa *tel 010-601 18 00*

Hemsida *www.byggnads.se/byggettan*
e-post *byggettan@byggnads.se*

e-post till anställda
fornamn.efternamn@byggnads.se

Plusgiro *20 47 01-7,* ***Bankgiro*** *594-5019*

Lokalkontor Gotland *besöksadress Arbetarrörelsens Hus, Stenhuggarvägen 6, Visby, tel 08-734 65 00, fax 08-734 66 12*

Arbetsutskott *Johan Lindholm, ordförande*
Robert Belving, avdelningssekreterare
Roger Thunqvist, kassör
Christian Bengtzelius, vice ordförande
Thomas Johansson, ledamot
Per-Uno Ljung, ersättare

Arbetsutskott adjungerade *Roger Johansson, Heidi Svärd, Jonte Söderström*

Sektioner *01 Bromma, 02 Handen, 03 Huddinge, 04 Södertälje, 05 Jakobsberg, 06 Johanneshov, 07 Märsta, 08 Nacka, 09 Solna, 10 Stockholm, 11 Täby, 12 Gotland*

Fortfarande inga avtal

Många frågor som var aktuella inför årets avtalsrörelse var ordentligt förberedda genom olika arbetsgrupper med representanter från Byggnads och Sveriges Byggindustrier. Ändå lyckades man inte komma överens om ett nytt byggavtal, innan det gamla löpte ut den sista mars. Även vvs-avtalet är uppsagt.

Det som verkar vara den stora stötestenen är frågan om bemanningsföretagen. När parterna som förhandlar om byggavtalet lämnade varandra idag på morgonen, den 8 april klockan 04.30, var allt fortfarande oklart. Förhandlingarna fortsätter senare under dagen både för bygg och vvs.

En viktig framtidsfråga som Byggnads och Sveriges Byggindustrier, BI, varit överens om är att slå ihop de två stora avtalen som idag styr huvuddelen av verksamheten inom byggbranschen – byggavtalet och anläggningsavtalet. Arbetet med att slå ihop avtalen har förberetts i en gemensam arbetsgrupp som överlämnat ett enigt förslag till förhandlingsdelegationerna.

Sammanläggningen av avtalen är för övrigt en fråga som Byggnads tagit initiativ till och som gjorde att man sa upp det tidigare avtalet i förtid.

- Arbetet med att slå ihop två avtal har varit lyckat, nu återstår att följa upp förändringarna i avtalet, säger Johan Lindholm, Byggettans ordförande, som sitter i stora förhandlingsdelegationen.

När det gäller bemanningsfrågan driver Byggnads kravet att i kollektivavtalet få in skrivningar som innebär att arbetsgivarna inte ska kunna kringgå återanställningsrätten vid uppsägning genom att ta in bemanningsföretag.

- Det viktigaste är att arbetsgivararna tar tillbaka dem med återanställningsrätt innan inhyrning kan bli aktuellt, säger Johan Lindholm.

Det finns två olika situationer som måste regleras i avtalet.

- Den första är att arbetsgivarna säger upp en stor del av de anställda för att sedan hyra in personal. Den andra är att flera arbetare blir uppsagda och att byggföretaget sedan plockar in vissa av dem genom inhyrning, säger Torbjörn Johansson, Byggnads avtalssekreterare.

Att lösa bemanningsproblematiken är ett gemensamt LO-krav i avtalsrörelsen. Flera av fackförbunden har inte haft några problem att komma överens med sin motpart. I stället är det Svenskt Näringsliv som hindrar arbetsgivarorganisationerna och facket att komma överens.

Löner

När det gäller själva lönerna har det av tradition varit industrifacken inom LO (ofta tillsammans med tjänstemännen) som gått i bräschen och satt normen. I denna avtalsrörelse lyckades arbetsgivarna emellertid spräcka denna front genom att komma överens med tjänstemännen inom Unionen.

Företrädare för Svenskt Näringsliv försöker nu hävda att industrins avtal ska vara ett tak för alla andra när det gäller nivå och kostnad. Det skulle omöjliggöra en satsning på mer jämställda löner.

- LO står gemensamt upp för lågavlönade och kvinnodominerade avtalsområden. Inom LO kommer vi att stötta varandra hela vägen ut i kampen för rättvisa och jämställda löner, säger Hans Tilly, Byggnads ordförande.

Många har spekulerat om utfallet av årets avtalsrörelse, som är den största samlade på många år. Det är ännu för tidigt att skriva dess historia men arbetsgivarsidan verkar nöjd så här långt.

– Samverkan inom Svenskt Näringsliv har fungerat smidigt och effektivt under avtalsrörelsen hittills, konstaterar Urban Bäckström, VD Svenskt Näringsliv.

VVS-avtalet

VVS-avtalet är inte heller klart, Byggnads sade upp avtalet den 30 mars.

– Byggnads och arbetsgivarna, VVS-Företagen, står för långt ifrån varandra i frågor som är viktiga för våra medlemmar. Det handlar bland annat om lagen om anställningsskydd (LAS), bemanningsfrågan och lönesystem, säger Torbjörn Johansson.

Läs mer om vad som har hänt i avtalsrörelsen på Byggnads hemsida ***www.byggnads.se***

Sven-Erik Österberg (S) lovade Byggettans representantskap:

Vi river upp Lavalbeslutet

Hugo Carlsson, som är ansvarig för medbestämmandefrågor på Byggettan, fick på årsmötet förbundets förtjänstmärke som ett bevis på aktiva insatser i Byggnads och i medlemmarnas tjänst.

Byggettans årsmöte valde en ny avdelningssekreterare – Robert Belving – och fick ett klart besked av S-riksdagsmannen Sven-Erik Österberg: Vinner vi valet i höst river vi upp riksdagens Lavalbeslut.

Ett förtjänstmärke delades ut till Hugo Carlsson och mötet avslutades med en tyst minut för de förolyckade byggnadsarbetarna.

Byggettan valde ny avdelningssekreterare på representantskapets årsmöte i mars. Ny på posten blir Robert Belving, för närvarande arbetslös byggnadsarbetare. Den nuvarande sekreteraren Lars Holmström kommer, om inget oförutsett inträffar, att bli oppositionsråd för Socialdemokraterna i Ekerö kommun efter valet. Fram tills dess är han kvar på Byggettan.

Byggettans styrelse

Årsmötet valde också ny styrelse. Ordinarie ledamöter är: Johan Lindholm, ordförande, Roger Thunqvist, kassör, Robert Belving, sekreterare, Christian Bengtzelius, vice ordförande, Roger Johansson, vice sekreterare samt övriga ledamöter Thomas Johansson, Stefan Slottensjö, Gunnar Palmberg, Per-Uno Ljung, Kjell Lindström och Jonatan Sundelin.

Suppleanter är Fredrik Sirberg, Roland Ahl, Pär Lindelöf, Tommy Andersson, Göran Andersson, Gert Lindström, Magnus Säfström, Magnus Ekström, Mika Stenroos, Birgitta Larsson och Monica Lindström.

Den socialdemokratiske riksdagsmannen Sven-Erik Österberg gav ett löfte när han talade på årsmötet.

- Regeringens så kallade Lavalproposition, som riksdagen beslutat om, inskränker fackets möjligheter att agera alldeles för mycket. Vi kommer att riva upp beslutet om vi vinner valet i höst, sa han.

Österberg lovade också en bättre a-kassa och en bättre sjukförsäkring, om det blir maktskifte i riksdagen i höst.

- Men ska vi lyckas skicka iväg alliansen från Rosenbad i höst, så behöver vi ert stöd och att vi arbetar tillsammans, sa Österberg.

Enkäten inför valet

När det gäller höstens val har, som tidigare redovisats, LO-distriktet i Stockholm genomfört en stor enkät bland länets LO-medlemmar. Syftet är att ta reda på vilka frågor som LO:s medlemmar prioriterar i höstens val.

Drygt 13 000 medlemmar har deltagit och lämnat synpunkter. Representantskapets ledamöter kunde särskilt glädja sig åt att Byggettans medlemmar varit flitigast med att besvara enkäten. Byggettan hade ett beting på att få in svar från 1 400 medlemmar, men har fått över 1 800 svar.

- Fantastiskt roligt, sa Johan Lindholm, och berättade att de politiska partierna nu fått frågorna. Att de ska svara ett rakt ja eller nej på dessa frågor och att man i mitten av april månad kan läsa svaren på LO-distriktets hemsida. Därefter kommer LO-distriktets röstrekommendation inför höstens val.

Hugo Carlsson, som är ansvarig för medbestämmandefrågor, fick förbundets förtjänstmärke, ett bevis på aktiva insatser i Byggnads och i medlemmarnas tjänst. Han har varit medlem i Byggnads i 43 år och suttit i sektion 07:s styrelse 1979-1984 samt 1989-2010. Hugo har varit ombudsman på Byggettan i 21 år.

PRO-Byggettan fick ett anslag på 20 000 kronor, PRO Byggnads Gotland 5 000 kronor och Byggnadsarbetarkören fick 10 000 kronor.

Kranföraren som lyfter tusentals ton på ett år

Nästan 50 meter upp i luften och med arm på kranen som 60 meter från hytten lyfter nio ton. Hur känns det egentligen? Mikael Reinel skrattar och svarar:
- Jag gillar stora kranar!
Och att det som vid ombyggnaden vid Norrmalmstorg - mitt i smeten - är trångt och bökigt gör bara jobbet ännu mer spännande, tycker kranföraren.

Norrmalmstorg - vem minns inte sällskapsspelet Monopol! Det gällde att snabbt komma till Norrmalmstorg, köpa platsen och sätta upp ett hotell. Då var man rätt säker på att vinna till slut. I spelet, liksom i verkligheten, har kvadratmeterpriset på Norrmalmstorg alltid legat i topp.

Kontoren runt torget håller på att renoveras. Många av fasaderna är kulturskyddade, så det syns inte så mycket av renoveringsarbetena. Men de finns där bakom.

Det är Skandiabankens gamla huvudkontor, som nu får ett helt nytt innandöme. Man har rivit ner allt utom sex meter närmast fasaden, som alltså är kulturskyddad.

Det finns en modell för den ombyggda fastigheten. Huset är på åtta våningar och våning sex till åtta har ett gemensamt välvt glastak, för att få in ljus och luft i kontoren. Det ser fint ut.

15 000 ton rivningsmassor har lyfts ur fastigheten och 5 000 ton material har lyfts in. Alltihop med kran. Man förstår att det kommer att kosta multum för den som vill hyra sig ett kontor här vid Stockholms exklusivaste torg.

Mannen som lyft ut och lyft in materialet till adressen Hamngatan 15 heter Mikael Reinel. Han är kranförare på företaget Edins kranar och han är fackligt förtroendevald inom Byggettan.

> **” Det här är ett av de mest spännande jobb jag har haft.”**

God stämning

- Det här är ett av de mest spännande jobb jag har haft. Jag har varit här i snart två år och det börjar närma sig slutet. Det är ett kanonjobb. Som kranförare är man ju oftast ensam från sitt företag på den arbetsplats man hamnar på. Men här blev det snabbt en väldigt god stämning och ett bra arbetslag, berättar Mikael.

- Trängseln, tidspressen och annat gör att folk tar tag i arbetsuppgifter även om det egentligen inte är sådant som de ska syssla med. Snickare, betongare, rivare, alla hjälper varandra, säger Mikael.

Varför då? Är det något speciellt med den här arbetsplatsen?

- Ja, det kan man säga. Vi har kranen som är placerad mitt inne i kvarteret. För att stå stadigt var man tvungen att påla. Dessutom är det ovanligt trångt. Mot torget går det inte att ha några containers, så de har fått ställa dem på andra sidan, på Näckströmsgatan vid Berns, berättar Mikael och fortsätter:

- Dessutom är det förbjudet för långtradare att köra i innerstaden under vissa tider på dygnet, så det gäller att hålla tidsschemat. Annars spricker hela dagen.

Peo Karlsson, som är arbetsledare på Sahlén Bygg, håller med om att det är

Man vänjer sig vid höjden. Det säger Mikael Reinel, som arbetar som kranförare mitt på Norrmalmstorg i Stockholm – nästan 50 meter upp i luften.

bråttom med allt. Allt måste komma och gå på minuten. Logistiken är a och o.

- Ofta har vi börjat tidigt på morgonen eller på natten för att hinna lossa och lasta. Vi har att ta hänsyn till Chinateatern med konferenser och seminarier på dagtid, liksom Audis showroom, säger Peo Karlsson.

Mikael fyller i:

- När stan och landstinget dessutom helt plötsligt fick för sig att bygga spårvagnsspår mitt i gatan så blev det nästan överjävligt trångt.

47 meter över gatan

Mesta tiden sitter Mikael i kranhytten 47 meter över gatan. Med den arm han har på 60 meter lyfter han nio ton längst ut.

- När vi lyfter behöver vi stänga av Hamngatan. Själva lyftet kanske bara tar någon minut, men det behövs trafikvakter för att stoppa och hålla borta trafiken och gångtrafikanter.

- Och ibland uppstår då riktiga skärmytslingar, främst med bilisterna. En del blir nästan vansinniga om de får vänta en halv minut för att vi måste tänka på säkerheten vid lyften. De tycks inte förstå att vi stoppar dem för deras egen säkerhets skull, säger Mikael.

Säkerheten först

Hur är det med olycksfallen när det är så här trångt och stressigt?

Bygget, som nu varit igång i cirka två år, har klarat sig från allvarliga olyckor.

- Visst har det förekommit incidenter, men det har inte gått så långt som till olyckor, säger Peo Karlsson. Och tillägger:

- Men det beror på att företaget håller stenhårt på säkerheten. Ska vi till exempel riva på våning sju får ingen arbeta på de två våningarna under.

Hur är det då att sitta i kranen 50 meter upp?

- Jag gillar stora kranar, säger Mikael och på senare tid har det varit mycket stora kranar. Man vänjer sig vid höjden. När vi började längre ner i byggnaden stod jag dessutom mest på marken och använde radiostyrningen. Men nu när vi är högre upp blir det att sitta där uppe.

170 kr/timmen

Kranförarna är sällan länge på en arbetsplats. Att Mikael varit vid Norrmalmstorg så här länge är ovanligt men om några veckor monterar han ner kranen och flyttar till något annat bygge. Vart vet han ännu inte.

Tjänar du bra som kranförare?

- Om du tycker att 170 kronor i timmen är bra så. Annars inte.

Då är det viktigt vad det blir för resultat i avtalsrörelsen?

- Jajamensan. Ett bra avtal måste det bli. Annars får vi ta strid. Och jag är beredd, säger Mikael Reinel.

Bottensiffror för bostadsbyggandet, men

Sigtuna går mot strömmen

Håkan Busk är lagbas på Steningehöjden i Sigtuna och får besök av Byggettans ombudsman Leif Nyberg, som i höstens val kandiderar till riksdagen för Socialdemokraterna.

Bostadsbyggandet i Stockholmsregionen har gått kräftgång de senaste åren. 2008 påbörjades byggen av 4 687 lägenheter i flerbostadshus och förra året sjönk det till 3 926. Ännu mer bekymmersamt är att antalet påbörjade hyreslägenheter nästan är obefintligt.

Men det finns undantag. I Sigtuna satsar kommunen på nya flerbostadshus och på hyresrätter.

Sigtuna kommun är unikt i Stockholmsområdet, här satsar man på flerbostadshus och på hyresrätter.

- Vi i Sigtuna befäster nu platsen som den kommun i landet som bygger flest hyresrätter i landet per invånare, säger kommunalrådet Anders Johansson (S).

- Vi har dessutom nyligen köpt 455 lägenheter av Peab och det blir 600 nybyggda lägenheter under två år. Totalt handlar det om investeringar på en miljard i hyreslägenheter, säger Johansson och jämför situationen i Stockholm:

- Stockholm stad skulle behöva bygga över 13 000 hyreslägenheter för att komma i nivå med vad Sigtuna bygger per invånare, säger han.

Ett av de områden där man redan är igång med att bygga flerfamiljslägenheter är Steningehöjden. Det är Peab som till största delen bygger och beställare

är bland andra Sigtunabostäder. Enligt planerna ska det bli 450 ägandelägenheter, 150 bostadsrätter och 150 hyresrätter. Vi träffar lagbasen Håkan Busk som varit här sedan augusti.

- Det passar mig utmärkt eftersom jag bor i Uppsala, säger Håkan Busk.

Vi står vid byggbodarna som ligger i utkanten av den nya stadsdelen som planeras här. Det ska inte bara byggas bostäder utan också skola, dagis och ett litet servicecentrum.

Och för att den nya stadsdelen ska kunna fungera så krävs nya gator och annan infrastruktur.

- Går det som planerat ska vi bygga sju huskroppar. De två första husen kallas för rondellhusen eftersom de ligger vid den rondell som nyligen blivit klar, berättar Håkan.

Sigtuna bra exempel

I laget ingår för närvarande åtta man, men inom kort blir de tolv. Dessutom arbetar ett antal anläggnings- arbetare med vägarna och det finns även kranförare och elektriker.

- Totalt kommer vi att vara drygt 35 man här efter påsk, säger Håkan Busk.

Vi besöker ett av husen och konstaterar att det mesta av materialet kommer i färdig form och det som görs på plats är montering, justering och ändringar.

- De färdiga betongelementen kommer från fabriken i Katrineholm, isolerade och klara. Detsamma gäller taken, det är pappade takkassetter. Vi slår upp takstolarna i limträ. I övrigt handlar det om stålbalkar, säger Håkan.

I Steningehöjden byggs trevåningshus. Ändå har man hiss, vilket antagligen beror på att förråden ligger högst upp.

> **”Det behövs en blandad bebyggelse så det blir snurr på bostadsmarknaden.”**

Kandiderar till riksdagen

Med på besöket vid Steningehöjden är Leif Nyberg, ombudsman på Byggettan, men också ordförande för Socialdemokraterna i Huddinge. Leif kandiderar till riksdagen i höstens val. Han står på plats 15 på Socialdemokraternas riksdagslista i Stockholms län.

- Sigtuna är ett bra exempel på hur olika vi Socialdemokrater och Moderater ser på bostadspolitiken. I Huddinge, där jag verkar, finns Moderater i ledningen och där har inte planerats eller byggts en hyresrätt under hela mandatperioden.

- Jämför vi då hur kommunledningen arbetar här i Sigtuna, som är S-styrt, så ser man skillnaden.

- Samma sak gäller Stockholms stad där Moderaterna verkar ha som enda politiska mål att sälja ut alla hyresrätter. Nej, det behövs en ny regering och att fler kommuner får S-lett styre för att ungdomarna ska ha någonstans att bo, säger Leif Nyberg.

190 kronor i timmen

- Det klart att man ser till den egna plånboken, men det behövs en blandad bebyggelse. Då blir det snurr på bostadsmarknaden och det blir möjligt för många fler att göra en bostadskarriär. Inte bara de med mycket pengar. Därför håller jag med om att det behövs en ny regering, säger Håkan Busk.

Apropå plånboken. Tjänar ni bra på det här bygget?

- Det vet vi inte riktigt ännu. Men vi siktar på 190 kronor i timmen, säger Håkan Busk.

Ett oerhört nederlag för hela byggbranschen

Byggettans representantskap höll en tyst minut på sitt årsmöte för att hedra dem som omkommit i arbetsplatsolyckor den senaste veckan, och deras familjer. Dagen efter hölls en tyst minut på många byggarbetsplatser i Stockholmsområdet.

- Det är helt oacceptabelt att tre byggnadsarbetare mister livet på sina arbetsplatser inom loppet av några dagar. Branschen arbetar för en nollvision och då måste alla parter samarbeta. När det brister i arbetsmiljöarbetet och rutiner inte fungerar på en byggarbetsplats är det mycket allvarligt. Det har vi fått ett tragiskt facit på nu, säger Johan Lindholm, Byggettans ordförande.

Att det skulle få konsekvenser för arbetsmiljön när Arbetsmiljöverkets fick minskade anslag, har Byggettan tidigare varnat för. Antalet inspektionsbesök har exempelvis minskat kraftigt på alla arbetsplatser i Sverige när 20 procent av inspektörerna försvann.

- Dödsolyckorna är en tragedi för familjerna som drabbats och ett oerhört nederlag för hela branschen, säger Johan.

På det här bygget

Detta är en hälsning till Centern från Roine Lundquist, Tommy Sandell och Johan Karlsson, som är byggjobbare hos Veidekke Bygg i Stockholm.

Alla tre bor i Enköping. De stiger upp klockan 04.30 varje morgon för att pendla till jobbet i Bromma. Drygt tolv timmar senare är de hemma igen efter en hård och tuff arbetsdag, plus en extra lång bilresa. Så har det rullat på år efter år för Roine, Tommy, Johan och några av deras arbetskamrater.

- Det här med att pendla är ett val vi gjort. Jobben finns i huvudstaden och lönerna är betydligt bättre i Stockholm än de är i Enköping. Men visst sliter det på kroppen och familjen blir naturligtvis lidande. Jag vet inte hur länge kroppen pallar, men än så länge fungerar det alldeles utmärkt, säger Roine Lundqvist.

De är fem jobbarkompisar från Enköping som pendlar och åker tillsammans.

- Vi kör en vecka var och våra regler är tydliga. Det fungerar alldeles utmärkt, det får bara inte strula. Trots att vi har längst väg till jobbet är vi nästan alltid först på plats, en halvtimma innan vi börjar. Eftersom vi åker så långt måste vi ha god marginal för att vara säkra på att komma i tid. Det händer aldrig att vi kommer för sent, säger Tony Sandell.

De jobbar på Veidekke Bygg Stockholm som bygger 125 hyresrätter i Bromma – mitt emot Solvalla travbana - för Svenska Bostäder. Bygget ska vara klart till sommaren 2011. Det finns en del byggjobb i Enköping. Men löneskillnaderna är stora. Det handlar om minst 100 000 kronor om året.

- Idag tjänar vi 210-215 kronor i timmen. Skulle vi arbetat i Enköping hade vi haft en timpeng på 150-160 kronor. Det är stor skillnad. Dessutom trivs jag bättre på en större arbetsplats där det är 20 man som hänger ihop. I Enköping är det oftast små bygglag på 3-4 man. Jag trivs bättre i större arbetslag, säger Roine Lundquist.

Sover max fem timmar

Men det är inte bara fördelar med att pendla. De som pendlar mellan Enköping och Stockholm förlorar 13-14 timmar varje vecka – timmar som de skulle kunnat ägna åt familjen och fritiden.

- Jag vill egentligen inte tänka på hur mycket tid man lägger på resorna. Innan jag hade barn så hade det inte så stor betydelse, men nu är det annorlunda. Barnen sover när man åker och de är trötta när man kommer hem. Men det är för pengarna vi åker alla dessa extra mil, man skaffar sig vanor och man vänjer sig vid den här inkomsten, säger Johan Karlsson.

Roine Lundquist, som har fem barn varannan vecka, berättar att han sover max fem timmar i snitt varje dygn.

- Mer sömn blir det inte, säger han. Man kommer inte i säng tidigt bara för att man går upp tidigt. Jag lägger mig tidigast klockan 23.00. Sedan går jag upp fem timmar senare. Det är nästan omöjligt att gå och lägga sig tidigare på kvällarna, om man vill ha lite tid för sig själv också.

Även om de tre tycker att det är job-

finns inga latmaskar!

På Johan Karlssons, Tommy Sandells och Roine Lundquists arbetsplats finns det inte en chans att vara lat. Men de trivs, trots tungt jobb och långa pendelavstånd.

bigt att pendla mellan Enköping och Stockholm, så finns det många byggjobbare som har ännu längre pendlingsavstånd. En del pendlar från Västerås, Surahammar och Nord-Uppland.

- Jag tycker ändå mest synd om de jobbarkompisar som bor i någon av Stockholms förorter, men som ändå har lika lång restid som vi.

Och så var det detta med Centerns pressekreterare Jonas Pettersson, näringsminister Maud Olofssons närmaste man, som gått ut och sagt att han tycker att byggjobbare är lata.

Inte en chans vara lat

- Han skulle bara veta. På det här bygget finns det inte en chans att vara lat. Det är tunga moment hela tiden. Dessutom har den här vintern bidragit till att jobbet blivit ännu tyngre. Trots all snö som vi skottat bort håller vi tidsplanerna. Även om jobbet är tungt och resorna är långa, så trivs jag. När det är vackra och härliga dagar tackar jag Gud för att jag har det här jobbet, säger Roine Lundquist.

Fack och företag ledarskapsutbildar lagbasar

Lagbasarna på JM är utbildningspionjärer. De går en ledarskapsutbildning, som tagits fram gemensamt av JM och Byggettan. Och det är första gången detta sker.

Att kunna ta det viktiga samtalet och att kommunicera bättre är två delar i utbildningen.

Foto: Jonny Änges

Lasse Jansson tycker att ledarskapsutbildningen är ett jättebra initiativ, att kommunikationen behöver bli bättre.

Så här berättar Lars-Erik Svensson, fackligt förtroendevald på JM, om bakgrunden till utbildningen:

- Vi konstaterade att man varken inom företaget eller Byggettan fick ut den information i lagen som behövdes för att det skulle fungera bra. Det allra mesta som vi gör har vi ju en gemensam uppfattning om.

- Jag och Jonny Änges, som är vd på JM Stombyggnad, och några MB-ledamöter satte oss ner tillsammans med Hugo Carlsson på Byggettan. Vi kom fram till att vi skulle föreslå en gemensam utbildning. Inte så revolutionerande kanske, men en nyhet inom branschen.

- Vi ville fokusera på hur man ska uppträda och kommunicera för att få största möjliga uppmärksamhet och att utbilda hur man tar det viktiga – och ibland svåra – samtalet.

- Det vi också var överens om var att inte ha med någonting om lönefrågor i utbildningen. Även om vi oftast kommer överens är vi ändå parter när det kommer till löneförhandlingar, tillägger Lars-Erik.

Sagt och gjort. Ledningarna för JM Stombyggnad och Byggettan bestämde sig för att köra igång. Och nu har man gjort det.

”Positivt att båda parter står bakom utbildningen”

Utbildningen är på sex studietillfällen. En av lagbasarna som är med är Lasse Jansson, JM Stom, som är på ett bygge i Näsbypark. I Lasses lag ingår 14 man. Och det vanligaste är att han informerar laget i samband med någon av rasterna.

- Utbildningen är ett jättebra initiativ. Vi behöver bli bättre både på att coacha, prata och föra ut information till gubbarna i laget. Kommunikationen behöver helt klart bli bättre, säger Lasse Jansson och tillägger:

- Det viktigaste tror jag dessutom är att man förbereder sig. Det går inte bara att ställa sig upp oförberedd. Här på utbildningen har vi fått träna i hur man talar inför gruppen.

- Dessutom är det positivt att båda parter står bakom utbildningen. Det gör att den verkligen känns viktig.

Johan Lindholm, Byggettans ordförande, var på besök under utbildningen och sa att det här är en utbildning som fler företag borde ta efter.

- När vi, som i det här fallet, har en bra dialog med JM är det ganska naturligt att vi utnyttjar möjligheten till gemensamma utbildningar. Jag hoppas att det blir läge för liknande övningar också tillsammans med andra företag, sa Johan Lindholm.

Försäkringar informerar

Bli försäkrings-informatör!

Försäkringsinformatör, vad är det?

Den viktigaste uppgiften för en försäkringsinformatör är att informera sina arbetskamrater. Många medlemmar och andra på arbetsplatsen har en otydlig bild av vilka försäkringar de omfattas av. Okunskap leder till missad anmälan, vilket i sin tur leder till utebliven ersättning.

Vi har genom fackligt arbete skapat ett gemensamt försäkringsskydd - tillsammans är vi starka. Vi har också byggt upp ett system för att alla ska få kunskap om detta skydd. Våra försäkringsinformatörer är en viktig länk i detta arbete. Vill du bli vår försäkringsinformatör?

Du får en grundutbildning på fyra dagar första året och därefter en vidareutbildningsdag varje år. Det är många försäkringar att sätta sig in i och det kommer ofta nya villkor, men det är inte meningen att du ska vara expert. Däremot använder du din kunskap till att informera dina kamrater och framförallt till att kunna slussa vidare frågor till de försäkringsinformatörer som finns för de olika försäkringarna.

Du kommer också att hjälpa till med att fylla i blanketter när det inträffat skador. En annan uppgift som du har är Medlems-Kvarten, alltså att ge enskild information till medlemmen. Du kan läsa mer på internet *www.facketforsakrar.se*

Låter detta intressant?
Kontakta Byggettan Försäkringar
för mer information och anmälan,
tel 08-734 65 00.

Val 2010 i diktens form

Jan Hammarlund diktar om första maj.

– Första maj –

Fanorna smattrar
i rättvisetänk
standaren står redo
vid parksoffans bänk

En arbetsmarknad
med justare tag
arbete bostad
rätt rotavdrag

Domen om Laval
sätter känslor i svall
kollektivavtal
är ju vårt val

Tåget taktfast
går till musik
första maj
är sig härligt lik

Prestationslön – TBM

Statistik för perioden 1 januari - 28 februari 2010.

Detta är de tio högsta förtjänsterna på arbetsplatser över 4 000 timmar.

Företag	Timmar	Förtjänst
JM Stombyggnad	4 126	205,00 kr
JM Stombyggnad	4 790	204,50 kr
JM Inredning	4 668	204,28 kr
Peab Sverige AB	8 034	204,05 kr
JM Inredning	9 460	203,10 kr
Peab Bostad AB	12 131	201,03 kr
JM Stombyggnad	4 798	200,47 kr
JM Stombyggnad	5 098	200,20 kr
Peab Bostad AB	5 555	199,65 kr
Peab Bostad AB	5 637	199,50 kr
Högsta avstämningen är på	2 920	217,63 kr
Lägsta avstämningen är på	939	165,00 kr
Snitt på PU-ackord	310 208	195,44 kr
Snitt på rakt ackord	38 561	184,59 kr
Snitt på blandackord	278 493	186,93 kr

Under perioden har det gjorts 235 avstämningar på totalt 627 263 timmar.

Tusentals löntagare kom till Sergels Torg den 17 mars för att visa sitt stöd för kollektivavtalen.

Coverbandet 40+ spelade rocklåtar.

Foton: Inger Fagerberg

Johan Lindholm, Byggettans ordförande, höll tal på manifestationen.

MANIFESTATION

Johan Lindholm var tydlig i sitt anförande vid manifestationen för kollektivavtalen på Sergels Torg den 17 mars.

– Vi måste säga ifrån nu. Vi kan aldrig acceptera att domstolar ska bestämma över arbetsmarknadens parter. Det är vi byggnadsarbetare och elektriker som får betala domstolens beslut i Lavalmålet.

Det var i år sjätte året som det genomfördes en manifestation för kollektivavtalen. Tusentals personer deltog och för en gångs skull var också vädret på arrangörernas sida.

Johan Lindholm beskrev i sitt anförande hur en allt mer aggressiv arbetsgivare på olika sätt försöker försvaga fackföreningsrörelsen.

- I dag finns inga lagliga möjligheter att hindra företag från att säga upp personer och i stället erbjuda dem anställning i ett bemanningsföretag. Företagen ställer sina anställda inför ett ultimatum: följ med över till bemanningsföretaget eller bli uppsagd på grund av arbetsbrist.

- Det här visar att turordningsreglerna och LAS sätts ur spel. Många företag använder de hål som finns i LAS för att kringgå skyldigheter för att slippa följa lagen, sa Johan Lindholm och räknade upp ett antal exempel där detta har skett under senaste tiden.

- Alla dessa exempel visar hur viktig kampen för kollektivavtalen är, vilken viktig roll facket har att spela. Vi måste säga ifrån nu! 2010 är ett avgörande år – och det är ditt val, sa Johan Lindholm till deltagarna på Sergels torg.

Dags för studier

Anmäl dig till någon av dessa kurser:

Medlemsutbildning grund, 13-15 september.
Ackord & avtal grund för glasarbetare, 13-15 september.
VVS ackord och avtal steg 1, 11-13 oktober.
VVS ackord och avtal steg 2, 22-23 november.

Du får ett stipendium på 900 kr/dag skattefritt i ersättning från Byggettan (fullbetalande medlem).
Har du ett förtroendeuppdrag utgår ett utbildningsarvode.

Anmäl dig, eller läs mer om dessa och andra utbildningar, på www.fackligutbildning.se under Stockholms län/Byggnads.

Du kan också gå en studiecirkel hos ABF, och få tillbaka 500 kr från Byggettan mot uppvisande av kursintyget.

För mer info, ring Byggettan Studier 08-734 65 00.

Heldagsmöte Byggettans representantskap

Lördagen den 29 maj kl 8.00

Vimpeln konferens,
Skytteholmsvägen 2 i Solna (Byggettan)

Temat är förbundets omorganisation

Avslutning på Ålands hav

– Konkurser –

556621-5918	Advocera AB	100325
556751-4020	AI Drive AB	100302
556651-9731	Betonghåltagning i Stockholm AB	100302
556765-0592	Betongpumpar Skandinavien AB	100203
556508-2012	BST Byggnads AB	100211
556674-8116	Byggnadsaktiebolaget MENY	100317
556580-4878	DBB Entreprenad AB	100324
556724-2226	Garrafao AB	100318
556295-8818	Gjälby Rör AB	100312
556312-2505	JAB Antonssons Byggnads AB	100316
556630-6337	Mellströms Snickeri Måleri	100302
556610-7438	Schakt & Entreprenadekonomi AB	100218
556740-4495	Sin & Son Ställningar AB	100212
556709-2845	SISU AB	100309
556468-1293	Sjögrens VVS Installationer AB	100312
556757-3448	Stockholms Rivtjänst AB	100224
556640-9180	Traditionella Bygghantverk	100211

Medlemmar som har anställning hos ovanstående företag och har lönefordringar eller intjänad semesterersättning – kontakta Byggettan tel 08-734 65 00.

Inkomst-försäkringen avvecklas i två steg

Nu avvecklas Byggnads inkomstförsäkring i två steg, med start den 1 april. Anledningen till avvecklingen är den stigande arbetslösheten som gjort försäkringen dubbelt så dyr som kalkylen, 120 miljoner kronor mot beräknade 65 miljoner.

- Arbetslösheten steg kraftigt när försäkringen fortfarande var ny. Vi kom in fel i tiden. Vi hann inte samla pengar i ladorna, säger Byggnads ekonomichef Niklas Rengen till tidningen Byggindustrin.

Beslutet om ett avtal med Folksam om en inkomstförsäkring från den 1 juli 2008 till Byggnads kongress i juni 2010 , togs som ett tidsbegränsat komplement till den försämrade offentliga arbetslöshetsförsäkringen efter regeringsskiftet 2006.

Byggnads förbundsstyrelse har beslutat att en utvärdering ska göras i samband med Byggnads kongress i juni 2010. Där ska också beslutas om försäkringens framtid.

POSTTIDNING B
Returadress:
Byggettan
Box 1288
171 25 Solna

Välkommen att fira första maj med Byggettan!

Vi samlas i Humlegården kl 13.00.

Avmarsch till Norra Latin kl 14.00.

Talare är Mona Sahlin och Carin Jämtin.

Årets huvudparoll är ***Jobb och nya möjligheter.***

Byggettans egna paroller är

- ***Vårt val kollektivavtal!***
- ***Ropen skalla – bostäder åt alla!***
- ***Sänk a-kasseavgiften nu!***
- ***Bygg hyresbostäder nu!***
- ***Bemanna bygget med egen personal - inte med arbetsgivarens fria val!***
- ***Domen av Laval sätter känslorna i svall!***

Fackliga samhällsbyggarna har ett tält på Norra Latin, till vänster om scenen.

Unga Örnar har aktiviteter för barnen, ungdomarna sjunger och spelar i Humlegården. På Norra Latins skolgård bjuder de alla barn på ansiktsmålning, hoppborg med mera.

Välkommen att delta i firandet av
Första Maj
2010
– Nu tar vi de första stegen mot en ny regering!

I Unga Örnars del av demonstrationståget finns ett ”Skansentåg” som man kan åka med.

Vill du vara med och måla Byggettans paroller så träffas de den 27 april kl 17.00 på Vimpeln konferens, Skytteholmsvägen 2 i Solna (Byggettan). Arrangerar gör Byggsossen, anmäl dig till roland.ahl@byggnads.se tel 08-734 65 73, så bjuder de på en bit mat.

Arrangör av första maj på Norra Latin är LO-distriktet och Socialdemokraterna i Stockholm.